

FÉDÉRATION DENTAIRE INTERNATIONALE

VIIIe CONGRES VAN DE F. D. I. TE PARIJS VERSLAG VAN SECTIE XIII EN VAN DE HYGIENISCHE TENTOONSTELLING. *)

DOOR

B. H. DE BEER.

Het bestuur was zoo vriendelijk mij uit te noodigen om gedurende 10 minuten iets mede te deelen van mijn indrukken van het Congres te Parijs en wel speciaal betreffende de Hygienische Tentoonstelling en de Sectie waarin gesproken werd over Mondhygiëne.

Om te beginnen over de laatste. De mondhygiëne, zooals daar behandeld, betrof die voor de massa en uit dien hoofde komt zij mij voor de belangrijkste te zijn geweest. Immers de beteekenis van ons beroep wordt door de buitenwereld afgemeten naar zijn waarde in sociaal opzicht. De waardeering en ook de waarde zullen stijgen naar mate van de beteekenis voor de volksgezondheid. En nu was het merkwaardig hoe in de rapporten dezer sectie het altruïsme tot uiting kwam van een categorie van beoefenaars van een vrij beroep, die, zonder in de eerste plaats bedacht te zijn op eigen stoffelijke positie, trachten hun kunnen dienstbaar te maken tot heil van de massa.

Alvorens in bijzonderheden van de voordrachten te treden, eerst een enkel woord over het verloop der debatten in deze sectie. In het algemeen moet gezegd, dat de handelingen van het Congres, voorzover deze bestonden uit de debatten en uitwisseling van denkbeelden in de secties, mij zeer zijn tegengevallen. Slechts een enkele maal heb ik een aardige discussie getroffen, terwijl ik toch mijn best gedaan heb om vele zittingen der secties bij te wonen. Sectie XIII maakte op deze algemeene indruk geen

*) Uitgebracht op de Vergadering van 28 November 1931 van de Vereeniging van Nederlandsche Tandartsen.

uitzondering. Of dit nu kwam doordat de rechte mannen niet op het juiste oogenblik op de rechte plaats bij elkaar waren, òf dat de voorzitter die q.q. steeds gehaast was, is en zal zijn, het belangrijke niet van het bijkomstige wist te onderscheiden, òf dat de kopstukken op wier oordeel het aankwam het programma niet raadpleegden, hoe het zij, tot een vruchtdragende gedachtenwisseling is het nauwelijks gekomen. Een sprekend voorbeeld is het belangrijke rapport van *Dr. Johan Brun* uit Oslo; deze smeekte a. h. w. de aanwezigen om bepaalde richtlijnen in de kinderbehandeling tot stellingen van het Congres te verheffen. Want zonder een dusdanige communis opinio der professie kon hij, die van de kinderbehandeling zijn levenstaak gemaakt had, niet voortwerken. Hij verlangde als grondslag van de prophylaxe voor kinderen een eenvoudige en duidelijke uitspraak, welke gezonden zou moeten worden aan de Internationale Associatie van Kinderartsen en aan de onderwijs-autoriteiten in elk land met verzoek om goedkeuring en medewerking. „Ja,” riep hij in vervoering uit, „ik was medicus doch bendarts geworden om de gebitsziekten mee te helpen bestrijden. Krijg ik niet den steun van U, tandartsen, dan word ik weer arts en zal mij dan tot mijn collega's wenden.” Ik kan de lezing van zijn rapport een ieder aanbevelen. Intusschen werd aan zijn wensch niet voldaan. Het sectiebezoek was alleszins voldoende, de zaal was vol, doch niemand trad in debat en zijn stellingen, die ongetwijfeld een beter lot verdiend hadden, werden niet ondersteund.

Wat zijn opvatting betreft nog het volgende: Schooltandverzorging is geen maatregel van armenzorg, doch van hygiëne en het na te streven resultaat moet daarin bestaan, dat op 16-jarigen leeftijd alle eerste molaren nog een gezonde pulpa bevatten en het gebit slechts enkele vullingen vertoont. Een schooltandbehandeling, die dit niet heeft bereikt, beschouwt hij als mislukt.

Met betrekking tot de mondverzorgster is in Noorwegen een wetswijziging ingevoerd; haar taak is daar: onderzoek van het gebit en onderricht in het borstelen, welk laatste haar voornaamste werk is. Met den onderwijzer controleert zij of het gebitsonderhoud thuis en dagelijks als een gewoonte goed geschiedt. Het individueele reinigen dat de mondverzorgster doet, heeft alleen de bedoeling om de ijdelheid te prikkelen. Het therapeutisch schoonmaken wordt in de enkele gevallen waarin zulks noodig blijkt, door den tandarts verricht. Alle therapeutische werk behoort tot de taak van den tandarts, de mondverzorgster belast zich alleen met werk van prophylactischen

aard. Zij behoort niet de gebitten der kinderen elken keer te reinigen, doch wel hun te leeren hoe het zelf te doen. Deze taak is trouwens groot genoeg.

Voorts heeft deze spreker nog iets verteld over het schoolontbijt, u waarschijnlijk bekend. De bedoeling hiervan is om koolhydraten in zoodanigen vorm te geven, dat ze 1o. de tanden schoonmaken inplaats van te blijven kleven en 2o. het stevig kauwen bevorderen. Het ontbijt bestaat daartoe uit bruin brood (met een harde korst) en bruine schapekaas. Pas wanneer dit genuttigd is wordt melk te drinken gegeven. Dit ontbijt is het resultaat van onderzoekingen van *Dr. Schiz*, inspecteur van de volksgezondheid te Oslo, die aantoonde dat de voedingswaarde er van (caloriën en vitamine) minstens gelijkwaardig is aan de gebruikelijke vormen van warme en pap-voeding. De resultaten bij de kinderen die op dit ontbijt zijn aangewezen schijnen gunstig te zijn: zeer geringe caries, goed ontwikkelde kaken en tandbogen en grondig afgesleten melkgebitten. Bovendien wordt het ontbijt met graagte gebruikt.

Een andere spreker in deze sectie was *Cros*, een Franschman, die de organisatie behandelde van gebitsverzorging na den schoolplichtigen leeftijd. Hij bepleitte de consequentie om onze bemoeiingen uit te strekken tot de middelbare scholen en niet alleen de leerlingen, doch vooral de leeraren te overtuigen van de noodzakelijkheid der gebitsverzorging. Ook hij was van meening, dat het Congres eenvoudige algemeene richtlijnen moest aangeven.

Over industrieele klinieken en beroepsziekten van het gebit sprak *Holder Shipway*; ikzelf over sociale verzekering en mondverzorging. *Bruske* had een uitstekend rapport over den tandenborstel opgesteld.

Tot zoover de officieele rapporten, waarvan het onderwerp door de sectie was opgegeven. Van de overige mededeelingen in de sectie nog een kort overzicht. Het waren er minder dan verwacht was, tengevolge van het ontbreken van de Duitschers en eenige Hollandsche collega's die voor dit terrein zich interesseeren.

Van de sprekers noem ik *Witthaus* die een aandachtig gehoor had bij zijn uiteenzetting over de waarde van gebitskronieken. *Viggo Andresen* (de man van het „remineraliseerend tandpoeder") sprak over het sacharisme, het overmatig gebruik van suiker, waartegen hij wettelijke maatregelen bepleitte. *Landot* voerde het woord over de gezondheid en de hygiëne van den tandarts. *Weski* verdedigde zijn „atomiseur" tegenover den tandenborstel. *Kraus* beval een scheikundig praeparaat aan om

leukocytose in de mondholte op te wekken waardoor de tandenschuier overbodig zou worden. De werking daarvan is mij en naar ik geloof ook vele andere aanwezigen niet duidelijk geworden.

Tenslotte iets over de tentoonstelling. De hygiënische expositie viel, wat grootte betreft, geheel in het niet bij de wetenschappelijke, de historische en vooral bij de industriele, d. i. de levèrancierstentoonstelling. Zij had een afzonderlijke ingang van buiten welke, als ik het goed begrepen heb, moest dienen om het Parijsche publiek in grooten getale toe te laten. Het heeft er echter, behoudens enkele bezoekers geen gebruik van gemaakt. L'odontologie gaf hiervoor als verklaring een tekort aan publiciteit, uit hoofde van de daarmee verbonden hoge kosten.

Van het geëxposeerde moet in de eerste plaats genoemd worden de Noorsche inzending met het reeds genoemde schoolontbijt, dat veler belangstelling trok, doch wellicht niet de eetlust opwekte. Van de bruine kaas vertelde *Brun* zelf het volgende grapje: hij zond ze met nog een andere soort ter keuring op en kreeg ten antwoord, dat zijn zeep uitstekend was, alleen, zeer weinig schuimde!

Verder waren er voorbeelden van behandeling van *melkkiezen* (door *Brun*) volgens het bekende principe van *Thaddeus Hyatt*, de z.g. prophylactic odontotomy, waarbij de fissuren waren weggeslepen of op een bepaalde wijze gevuld vóór het optreden van caries.

Engeland had ingezonden, hetgeen ook in 1929 te Utrecht was tentoongesteld onder de auspiciën van de Dental Board of the United Kingdom, het officieele lichaam dat de uitoefening der tandheilkunde controleert en het Vereenigde Koninkrijk naar buiten actief vertegenwoordigt.

Duitschland had wederom een keurige inzending voorbereid door *Dr. Konrad Cohn*. Helaas kon deze zich niet persoonlijk met de opstelling belasten; het was echter voldoening schenkend dat de Belgen *Watry* en *Poutrain* in zijn plaats er voor hadden zorggedragen.

Amerika liet een kist uitpakken ter lengte van het Grand Palais waaruit een reusachtige voorstelling te voorschijn kwam van alles wat de American Dental Association voor haar leden en de menschheid doet. Vlak daartegenover hadden wij, Hollanders, onze stand, welke algemeen gewaardeerd werd, al vonden enkele onzer collega's dat het wat weinig was. Als lid van het comité beantwoord ik dit oordeel met de vraag: wat deden zij? Want op zijn circulaire en oproep in het Tijdschrift ontving het comité geen enkele medewerking. De overweging,

dat Nederland op de hygiënische tentoonstelling niet mocht ontbreken deed ons het dientengevolge beperkte materiaal toch inzenden.

De platen van den kunstschilder *Krabbé*, die het comité had laten vervaardigen bleken bij de Fransche timmerlieden, die te onzer beschikking stonden, in te slaan. Als Franschen wisten zij vooral het kwistig tentoongespreide vrouwelijke schoon te waardeeren, al ontging hun de propagandistische strekking ook niet, naar ons uit hun gesprekken bleek.

België, Luxemburg, Zwitserland en Frankrijk hadden evenals vorige jaren hun best gedaan met een uitstalling van hun verzameling kaarten, statistieken en propagandamateriaal. Voor Frankrijk was er zelfs een levensteeken van de nieuwste vereniging, n.l. die van vrouwelijke tandartsen.

De hygiënische commissie van de F. D. I. had een overzicht van haar werkzaamheden opgehangen, terwijl Canada en Denemarken vertegenwoordigd waren met kaarten om de vele statistieken te verduidelijken.

Hiermede ben ik aan het einde. Mocht door mijn critiek de indruk gevestigd zijn, dat het bijwonen van het congres een teleurstelling was, dan hebt U het mis! Een dusdanige tandheelkundige gebeurtenis om de vijf jaar behoort door iederen beoefenaar van ons vak bezocht te worden al was het alleen maar vanwege het genoeg om te weten welke gezichten behooren bij de namen die men in de tijdschriften geregeld onder het oog krijgt en als men bovendien in de gelegenheid is geweest met die vooraanstaande personen te spreken, heeft het bezoek ons zeker winst opgeleverd en men is rijker naar huis gegaan!
